

LÉTAVÉRTES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐTESTÜLETE

REORGANIZÁCIÓS PROGRAM

2017.

Az Állami Számvevőszék Létavértes Városi Önkormányzata pénzügyi gazdálkodási helyzetének szabályosságának ellenőrzéséről készült jelentése alapján az önkormányzat gazdasági helyzetének elemzésének alapulóló, a pénzügyi egyensúlyi helyzet gyors helyreállítását, hosszú távú fenntartását, valamint az adósságállomány újratermelődésének elkerülését biztosító intézkedéseket tartalmazó reorganizációs programot kell a Képviselőtestület elé terjeszteni. Az ellenőrzés 2010. január 1. és 2013. június 30. közötti időszakra terjedt ki, az ellenőrzést követő időszak feladatváltozásai, az adósságkonszolidáció jelentősen módosította az önkormányzat gazdasági helyzetét. (Az ÁSZ az utóellenőrzés során tett megállapításaiban ezt nem értékelte elegendő indoknak ahhoz, hogy ne készüljön reorganizációs program.)

FELADATELLÁTÁS VÁLTOZÁSAI

Az új önkormányzati törvény (2011. CLXXXIX. törvény) hatályba lépését követően a települési önkormányzatok immáron a helyi feladat-szervezési döntéseket igénylő közszolgáltatásokat biztosítják csupán a lakosság számára, az államigazgatási feladat- és hatáskörök döntő többsége a járási kormányhivatalokhoz került. A törvény értelmében az óvodák kivételével elkerült az önkormányzatoktól az oktatás fenntartása (kezdetben üzemeltetői jogok fenntartása mellett), továbbá bizonyos államigazgatási feladat – és hatáskörök.

Az önkormányzati kötelező feladatok 2013-tól az alábbiak: településfejlesztés, településrendezés, településüzemeltetés, óvodai ellátás, szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, környezetegészségügy, kulturális szolgáltatás, lakás és helyiséggazdálkodás, honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, közreműködés a település közbiztonságának biztosításában, helyi közfoglalkoztatás, helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok, sportifjúsági ügyek, nemzetiségi ügyek, helyi közösségi közlekedés biztosítása, hulladékgazdálkodás, távhőszolgáltatás.

Az önkormányzati feladatellátás szerkezeti módosulását eredményezte a közös önkormányzati hivatalok kötelező érvényű létrehozása, mely elsősorban az alacsony lakosságszámú településeken ellátott hivatali feladatok további centralizálásához vezetett, míg a közös önkormányzatok esetében az ellátott feladatok volumenének növekedését eredményezte. A települési önkormányzatok által önként felvállalni kívánt feladatok vonatkozásában is szigorú elírások léptek életbe, ezzel jelentősen korlátozva az önkormányzatok feladatvállalásait, bizonyos esetekben csorbítva egyszersmind önállóságukat is.

Az önként vállalt feladatok ellátása egyfelől nem veszélyezteti a kötelező feladatok ellátását, finanszírozásuk forrása pedig elsősorban az önkormányzat saját bevételei, illetve az erre a célra biztosított külön források lehetnek.

FINANSZÍROZÁSI RENDSZER VÁLTOZÁSAI

A létrejött új típusú úgynevezett feladat finanszírozási rendszerben a helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó, törvényben meghatározott feladatok ellátása működési kiadásainak fedezetét az Országgyűlés a feladatfinanszírozás rendszerén keresztül, feladatalapú támogatással

biztosítja, mely az ellátandó feladatokhoz jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szintnek megfelelő támogatást jelent.

A feladatfinanszírozási támogatást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja, a maradvány támogatás összegét – az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve – a központi költségvetésbe köteles visszafizetni. Mindezek alapján tehát a feladatfinanszírozási támogatásból megtakarítás nem képezhető például felhalmozási kiadásra, ami pedig a takarékos gazdálkodásra való ösztönzés egy fontos eleme lehetne.

Az önkormányzati feladatellátás központi kormányzati finanszírozása az alábbi strukturális pilléreken nyugszik:

A.) Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása- három elemű támogatás

- Az önkormányzati hivatal működéshez az elismert hivatali létszám bér- és dologi kiadásaihoz járul hozzá.
- Településüzemeltetés egyes kiemelt feladataihoz kapcsolódó támogatás: zöldterület-gazdálkodáshoz; közvilágításhoz; temető-, közút fenntartáshoz.
- Egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása

B.) Köznevelési feladatok finanszírozása

- Óvodapedagógusok és segítők bértámogatása
- Óvodaműködtetés
- Gyermekétkeztetés

C.) Szociális és gyermekvédelmi ellátás

- Segélyezés
- Alapellátás
- Idősek és hajléktalanok szakosított bentlakásos ellátása
- Bölcsődés, és fogyatékos intézményekben elhelyezett gyermekek étkeztetése:

D.) Kulturális feladatok támogatása

E.) Előadó-művészet támogatása

F.) Központosított előirányzatok

Az Önkormányzatok finanszírozásában a másik nagy változás a külső finanszírozási lehetőségek korlátozása. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény meglehetősen szűk határok közé szorítja az önkormányzatok külső forrásbevonásának – az úgynevezett adósságot keletkeztető ügyletek megkötésének – lehetőségét, mindez pedig az eddiginél sokkal átgondoltabb fejlesztéspolitikát és vagyongazdálkodást követel meg az önkormányzati szektor szereplőitől.

Az önkormányzatok érvényesen kizárólag a Kormány előzetes hozzájárulásával vállalhatnak az Áht. szerinti önkormányzati kezességet és garanciát, valamint köthetnek adósságot keletkeztető

ügyleteket. Ezen hozzájárulás néhány speciális kivételen túl nem szükséges az éven belüli likvid hitelekre.

Fontos ökölszabállyá válik a korábbi hitelfelvételi korláthoz hasonlóan, hogy az önkormányzatok adósságot keletkeztető ügyletből származó tárgyévi összes fizetési kötelezettsége az adósságot keletkeztető ügylet futamidejének végéig egyik évben sem haladja meg az önkormányzat adott évi saját bevételeinek 50%-át. Mindez – pénzzé tehető vagyoni elem hiányában – értelemszerűen a saját bevételek növelését indukálja, mindemellett pedig a saját bevételek olykor nehezen kalkulálható mértéke miatt jelentős kockázatot is jelent.

A jogszabály kifejezetten tiltja a likvid hitel kivételként történő kiemelése mellett a működési célú hitelfelvételt, a felhalmozási jellegű hitel felvételhez történő hozzájárulásnak pedig az alábbiakban foglalt szigorú szabályok együttes teljesülését szabja feltételül:

- az adósságot keletkeztető ügylet – a törvény által meghatározott adatszolgáltatást is figyelembe véve – az államháztartás önkormányzati alrendszere adósságának a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértéke teljesítését nem veszélyezteti,
- az adósságot keletkeztető ügylet az önkormányzat törvényben meghatározott feladatának ellátásához szükséges kapacitás létrehozását eredményezi, azzal, hogy a működési kiadások folyamatos teljesítése biztosított, és
- ha teljesül az, hogy az önkormányzat a hatályos helyi adó rendelete alapján a helyi iparűzési adót vagy a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény szerinti vagyoni típusú adók közül legalább az egyiket vagy a magánszemélyek kommunális adóját bevezette, továbbá teljesül a fentiekben kiemelt 50%-os saját bevételi korlát szerinti feltétel.

SZÁMVITELI RENDSZER VÁLTOZÁSAI

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet teljesen új elveken felépülő számviteli- és új beszámolási rendszert rendszeresített 2014. január 1-től. A rendszer a teljes államháztartási rendszerben egységes lett és elveiben közelít a vállalkozási számvitelhez.

ÖNKORMÁNYZAT FELADATELLÁTÁS STRUKTÚRÁJA

LÉTAVÉRTES Város Önkormányzata					
		Közös Önkormányzati Hivatal			
		KÖTELEZŐ		LÉT.AMED Zrt.	
		Európai parlamenti, Egy- és önkormányzati képviselőválasztáshoz kapcsolódó tev., Országos és helyi népszavazáshoz kapcsolódó tevékenység, Önkormányzatok általános végrehajtó igazgatási tevékenysége, Helyi nemzetiségi önkormányzatok ig. tevékenysége, Statisztikai tevékenység		KÖTELEZŐ	
Derecske-Létavértes Kistérségi Társulás	Szociális és Gyermekjóléti Társulás			Szakorvosi járóbeteg-ellátás	
KÖTELEZŐ	KÖTELEZŐ			ÖNKÉNTES	
Belső ellenőrzés, Közfoglalkoztatási programok	Családsegítés, Gyermekjólét			Máshova nem sorolt egyéb oktatás, saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése	
		Önkormányzat			
		KÖTELEZŐ			
		Egészségügyi alapelátások biztosítása, Helyi közutak fenntartása, Köztemető fenntartása, Lakó- és nem lakó ing. Fenntartása, Iskola üzemeltetési feladatok, Vízrendezés és csapadékvíz elvezetés, Zöldterület kezelés, Településüzemeltetés, Gyermekétkeztetés, Önk. ig. tevékenység			
		ÖNKÉNTES			
		Helyi tömegközlekedés, Helyi tűzvédelem biztosítása, Piacfenntartás, Sportlétesítmények üzemeltetése, Civil szervezetek támogatása, Mezőrii szolgálat fenntartása, Településfejlesztés, településrendezés, Mezőgazdasági földművelés			
HADJÚVÍZ Zrt.	A.K.S.D. Kft.	Létavértesi Gyermeksziget Óvoda	Létavértes Városi Könyvtár és Művelődési Ház	Nagyfőutai Református Egyházközség	E.ON Energiaszolg. Kft.
KÖTELEZŐ	KÖTELEZŐ	KÖTELEZŐ	KÖTELEZŐ	KÖTELEZŐ	KÖTELEZŐ
Víziközmű-szolgáltatás	Kommunális hulladék szállítás	Óvodai nevelés, ellátás, SNI gyermekek óvodai nevelése, ellátása, étkeztetés	Közművelődési tevékenységek, Nemzeti ünnepek programjai, Kiemelt állami és önkormányzati rendezvények, Egyéb kiadói tevékenység, Könyvtári szolgáltatások	Házi segítségnyújtás, Étkeztetés, Nappali ellátás	Közvilágítás
		ÖNKÉNTES		ÖNKÉNTES	
		Étkeztetési tevékenység		Idősek otthona	

ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS VÁLTOZÁSAI 2012-2017.

Az önkormányzat mérlegei 2012.12.31 és 2016.12.31 közötti időszakban	1.szám melléklet
Bevétel kiadás alakulása 2012-2016. között	2. számú melléklet
Adósságállomány alakulása 2012-2016. között	3. számú melléklet

MŰKÖDÉSI KOCKÁZATOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Az alábbiakban számba vettük az önkormányzati működés területén jelentkező működési kockázatokat feltérképezve az önkormányzatunkat

Működési kockázatok		
Feladatellátás	Kötelező feladatok ellátásának minősége	Valamennyi kötelező feladat esetében törekszik az önkormányzat a jogszabályi előírások szerinti megvalósításra. A feladatfinanszírozás keretében nem 100 %-os a kötelező feladatellátás finanszírozása. A hiányzó fedezetet az önként vállalt feladatok többletbevételeiből finanszírozza az önkormányzat.
	Túl sok önként vállalt feladat	Az önként vállalt feladatok jellemzően többletbevétel jelentenek az önkormányzatnak, vagy saját forrásból biztosított a működtetés. pl mezőgazdasági földművelés, mezőőrség-mezőri járulék, ingatlan bérbeadás
Pénzügyi helyzet	Likviditási problémák	Nincs lejárt határidejű kifizetetlen számla.
	Kiegyensúlyozatlan költségvetés	A költségvetés tervezésekor számbavételre kerül valamennyi a költségvetés alapját jelentő előző évi költségvetéshez viszonyított változás, melyet gondos pénzügyi tervezés követ.
	Túlzott eladósodottság	Az önkormányzat nem rendelkezik adósságállománnyal

Vagyongazdálkodás	Vagyonfelélés	A Képviselőtestület a biztonságos működtetés mellett az önkormányzati vagyon megőrzését és gyarapítását tűzte ki célul
	Megalapozatlan beruházás	Az önkormányzat kizárólag saját forrásból nem valósít meg beruházásokat. Minden esetben pályázati forrás bevonására kerül sor. A pályázati lehetőségek kiaknázásakor a célszerű rangsor felállítása mellett elsődleges szempont a biztosítandó önrész mértéke, mely nem veszélyeztetheti a költségvetés stabilitását.
Településmenedzsment	Gazdaságfejlesztés elszakadása a helyi igényektől	A helyi értékek, lehetőségek, hiányok, és elvárások számbavétele a mindenkori Képviselőtestület feladata. Ennek függvényében kialakult fejlesztési rangsor, a lehetséges forrásbevonások tükrében változhatnak, de minden esetben találkozniuk kell a valós igényekkel.
	A pénzügyi lehetőségeket meghaladó fejlesztési ambíciók	A pénzügyi lehetőségeket meghaladó fejlesztési ambíciók miatt még egyetlen egy esetben sem került sor

Az önkormányzati rendszerben a pénzügyi egyensúly javítására, hatékonyságának növelésére korlátozottabb lehetőségek állnak rendelkezésre, mint egy gazdasági társaságnál, hiszen az ellátandó feladatok és így a költséghezó tényezők egy jelentős részének felvállalása kötelező, függetlenül azok pénzügyi egyenlegétől, vagy ebből fakadó gazdasági ésszerűsegtől.

Összességében megállapítható, hogy az Önkormányzat gazdálkodási helyzete jelenleg stabil. Intézményhálózata a korábbi megszorítások és takarékosági intézkedések hatására optimalizált módon működik. Az adósság konszolidáció, valamint a feladatfinanszírozás hatására pénzügyi kondíciója jelentősen javult. Sem hitelállománnyal, sem kifizetetlen számlákkal nem rendelkezik, mind kötelező, mind önként vállalt feladatait ellátja. A mindenkori Képviselőtestület a működőképesség, az önkormányzati vagyon megőrzése mellett elsődleges szempontként tartotta szem előtt a munkahelyek megőrzésének kérdését.

Az alábbiakban a kiadáscsökkentő és bevételnövelő lehetőséget vettük számba, melyek az önkormányzati költségvetés instabilitása esetén megfontolás tárgyává teheti a Képviselőtestület konkrétumok ismeretében, megalapozott számítások készítésével.

Az önkormányzat működési racionalizálásának lehetőségei

K I A D Á S O K	Változatlan feladatstruktúra és mennyiségben	személyi jellegű kiadások	Nem kötelező juttatások megszüntetése
			Munkaidő csökkentés 6x4 órában
			munkakör képzettség optimalizálás
			létszám csökkentés
			közmunkaprogram
		Dologi ktg	mennyiség csökkentés
			versenyeztetés-közös beszerzés
		Felhalmozási kiadások	Versenyeztetés
			műszaki minőségi kontroll – pótmunkák, minőségi problémák elkerülése
			műszaki tartalom és csökkentés mennyiségi csökkentés – kiszervezés
	Módosuló feladatstruktúra	Ellátott kötelező vagy önként vállalt feladatok	feladat-átadás (kormányzati, egyházi egyéb)
			önként vállalt feladatok mennyiségi csökkentése, megszüntetése
			Szervezeti átalakítás, ellátási hely összevonás
			kiszervezés
B E V É T E L E K	Adó bevételek	Helyi adók	meglévő helyi adók mértékének emelése
			meglévő helyi adók mentességeinek, kedvezményeinek törlése
			új helyi adók kivetése
			adóbeszedési hatékonyság növelése
			adókintlévőség behajtása
	Vagyonhasznosítás	Önkormányzati eszközök	bérlet értékesítés
	Pályázati források	EUs, hazai ktgv.	folyamatos figyelés, tudatos felhasználás
	Szolgáltatási tevékenység	Piaci igény alapján	meglévő kapacitások hasznosítása, takarítás, karbantartás

Létavértes, 2017. június 15.

Menyhárt Károly
polgármester